

МЕНЕДЖМЕНТ

УДК 687.1:657.1(043.3)

JEL M40, F15, F30

Інформаційне забезпечення користувачів звітності для прийняття рішеньШара Є.Ю.¹ , Слесар Т.Н.² ¹ Ірпінський державний коледж економіки і права² Національний університет біоресурсів і природокористування України Шара Є.Ю. E-mail: shara_kbo@ukr.net; Слесар Т.Н. E-mail: tslesar@ukr.net

Шара Є.Ю., Слесар Т.Н. Інформаційне забезпечення користувачів звітності для прийняття рішень. Економіка та управління АПК. 2021. № 2. С. 173–180.

Shara Ye., Sliesar T. Information provision of reporting users for decision making. AIC Economics and Management. 2021. № 2. Pp. 173–180.

Рукопис отримано: 14.09.2021 р.

Прийнято: 03.10.2021 р.

Затверджено до друку: 09.12.2021 р.

doi: 10.33245/2310-9262-2021-169-2-173-180

У статті розглянуто реалізацію функцій управління, яка потребує ефективного аналітичного інструментарію та відповідного інформаційного забезпечення для надання дійсним і потенційним інвесторам та кредиторам, зокрема і зарубіжним, правдивої та неупередженої інформації про фінансовий стан та результати діяльності суб'єкта господарювання, що звітує у нашій країні. Здійснені реформи в Україні спрямовані на те, щоб інформація була зрозумілою та однозначно тлумачилась кожним її користувачем.

Надані якісні характеристики корисної фінансової інформації, визначено типи інформації, що є найбільш корисними для нинішніх та потенційних інвесторів, позикодавців та інших кредиторів для прийняття рішень про суб'єкт господарювання, що звітує, на основі інформації, уміщеної у його фінансовому звіті.

Визначено основні принципи інформаційного забезпечення комплексного аналізу та оптимізації фінансових результатів за сегментами діяльності з урахуванням конкретних груп користувачів фінансової звітності на основі даних удосконаленої системи внутрішніх аналітичних реєстрів складників фінансового результату – доходів та витрат.

Доведено про необхідність у примітках до фінансових звітів додатково наводити інформацію в складі елементів операційних витрат за такими видами діяльності: виробництво продукції, надання послуг, виконання робіт, витрати на управління, витрати на реалізацію, інші види операційної діяльності.

Подальша оптимізація основних чинників та складників результатів діяльності дає можливість суттєво підвищити ефективність роботи суб'єкта господарювання, що звітує в наступних періодах, поліпшуючи одночасно і його фінансовий стан.

Ключові слова: інформаційне забезпечення, результати діяльності, фінансова звітність, користувачі фінансової звітності, МСФЗ.

Постановка проблеми та аналіз останніх досліджень. Процес інтегрування України у світовий економічний простір передбачає поступове трансформування умов, суб'єктів та об'єктів господарювання відповідно до вимог, які висуває сучасний світовий ринок капіталів, товарів та інформації.

Інформація – це один із найбільш вагомих чинників, який суттєво впливає на інтенсивність та ефективність будь-яких процесів, зокрема й інтеграційних. Інформаційною основою бізнесу є бухгалтерський облік, його кінцевий продукт – фінансова звітність. Здійс-

нені реформи спрямовані на те, щоб інформація була зрозумілою та однозначно тлумачилась кожним її користувачем.

Відповідно до нової версії Концептуальної основи фінансової звітності (Концепції), яка набрала чинності для обов'язкового застосування компаніями з 2020 року, визначено нову мету складання фінансової звітності, а саме – надання інформації про активи, зобов'язання, капітал, доходи та витрати, корисної для користувачів під час оцінювання майбутніх чистих економічних надходжень у компанію, та здатності керівництва використовувати економічні

ресурси компанії. В оновленій версії Концепції зазначено нові критерії визнання: активи, зобов'язання, капітал, а також доходи і витрати визнаються, якщо забезпечують користувачів фінансової звітності:

- 1) доречною інформацією про активи, зобов'язання тощо;
- 2) правдивим поданням активу, зобов'язання тощо.

Отже, компанії за визнання елементів фінансової звітності аналізуватимуть нові критерії визнання, що необхідні для отримання доречної (актуальної для користувачів), правдивої та неупередженої інформації [1].

Крім того, Рада з МСФЗ додала поняття "відповідальність (stewardship) за інформацію, викладену у фінансовій звітності" де наголошується, що інформація у фінансовій звітності має допомагати користувачам оцінити ефективність керівництва компанії в управлінні економічними ресурсами.

Тому формування інформаційної бази для потреб менеджменту та зовнішніх користувачів є важливим організаційним етапом роботи господарюючого суб'єкта, адже метою фінансової звітності загального призначення відповідно до Концептуальної основи – є надання фінансової інформації для прийняття дієвих та своєчасних управлінських рішень інвесторам, позикодавцям, кредиторам щодо операцій з придбання, продажу або утримання інструментів власного капіталу, операцій з видачі чи погашення кредитів, боргових інструментів тощо.

Питанню інформаційного забезпечення аналітичної роботи присвячено низку наукових праць таких вчених як Голов С.Ф. [2], Дерій В.А. [3], Задорожний З.В. [4], Корінько М.Д. [5], Крупка Я. Д. [6], Микитюк П.П. [7], Пушкар М.С. [8], Скрипник Н.В. [9], Тітаренко Г.Б. [10] та ін. Однак, залишаються питання, які потребують подальшого вивчення, зокрема щодо формування інформаційної бази аналізу результатів діяльності з метою прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Метою дослідження є формування інформаційного забезпечення результатів діяльності суб'єкта господарювання, що звітує, для потреб менеджменту та зовнішніх користувачів.

Матеріал і методи дослідження. Основою дослідження були проблеми формування корисної фінансової інформації відповідно до нової версії Концептуальної основи фінансової звітності. Методологію дослідження становлять загальнонаукові та спеціальні методи пізнання. За обґрунтування змісту та визначення місця і значення фінансової звітності у системі інформаційного забезпечення при-

йняття рішень використані методи узагальнення, порівняння, групування, зокрема метод порівняльного аналізу та специфічні методи, що забезпечили розв'язання поставлених завдань за визначеним напрямком. Табличний і графічний прийоми застосовували для наочного представлення результатів дослідження.

Результати дослідження та обговорення.

Підсумком результатів господарювання підприємства за звітний період є узагальнення показників у формі фінансової звітності № 2. Результати отримані за певний період діяльності, які узагальнюються в цій формі – основа подальшого функціонування підприємства, метою якого є отримання прибутку, база для обґрунтування доцільності та умов виділення кредиту, розширення чи згорання інвестицій в дане підприємство, прийняття поточних управлінських рішень менеджментом підприємства.

Крім "Звіту про фінансові результати" (звіту про сукупний дохід) для прийняття дієвих господарських рішень важливими є показники, що наведені у річній формі фінансової звітності № 5 "Примітки до фінансової звітності". Зокрема у розділі V "Доходи і витрати" розкрито деталізовану інформацію щодо складових інших операційних доходів і витрат, доходів і витрат від участі в капіталі, інших фінансових доходів і витрат, інших доходів і витрат.

З метою обґрунтування показників діяльності для прийняття ефективних рішень використовують також інформацію, яка наведена в облікових регістрах щодо доходів і витрат, суми отриманого нерозподіленого прибутку чи непокритого збитку, яка узагальнена у формі № 1 фінансової звітності "Баланс" (звіт про фінансовий стан).

Також для узагальнення та обґрунтування результатів діяльності використовують планові (нормативні) показники доходів, витрат і результатів діяльності.

Окрім цього, сучасний підхід щодо оцінки ефективності діяльності суб'єкта господарювання ґрунтується на якості інформаційного забезпечення, який впливає на прийняття важливих та своєчасних господарських рішень.

Варто зауважити, що П(С)БО 15 "Дохід" [11] та МСБО 18 "Дохід" [12] потребують додаткового розкриття щодо доходів у примітках до фінансової звітності (форма 5). Підприємство розкриває також будь-який непередбачений прибуток або збиток. При цьому непередбачений прибуток або непередбачений збиток може бути отриманий від операцій, пов'язаних із витратами чи доходами на гарантійне обслуговування, на суму виставлених чи отриманих претензій, штрафів, санкцій тощо.

Під можливими збитками розуміють суму збитків, що можуть виникнути у майбутньому у разі настання певних подій чи обставин, про які відомо керівництву підприємства на дату балансу. Наприклад, збитки, що можуть виникнути в разі програшу справи в суді, розгляд якої уже розпочато у звітному періоді.

Аналогічні вимоги містяться і в національних Положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку (НП(С)БО). Зокрема, у "Звіті про фінансові результати" (звіті про сукупний дохід) передбачено додаткове розкриття інформації про елементи операційних витрат у розділі 3 звіту. Цей розділ звіту про фінансові результати містить корисну та доцільну для зовнішніх користувачів інформацію. Однак його корисність суттєво б підвищилася, якби відповідні елементи витрат надавали у розрізі видів чи сегментів діяльності. Особливо важливою така інформація є для менеджерів підприємства. З огляду на це, доцільно у примітках до фінансових звітів додатково надавати інформацію в складі елементів операційних витрат за такими видами діяльності: виробництво продукції, надання послуг, виконання робіт, витрати на управління, витрати на реалізацію, інші види операційної діяльності.

Користувачами фінансової звітності є фізичні та юридичні особи, які потребують інформації про діяльність підприємства для прийняття відповідних рішень. Таке визначення містить Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" [13, 14].

Щодо користувачів фінансової звітності, то їх повну класифікацію наведено Комітетом з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку в МСБО 1 "Подання фінансових звітів", де зазначено, "що користувачами фінансових звітів є існуючі і потенційні інвестори, працівники, позикодавці, постачальники та інші торгові кредитори, клієнти, уряд та урядові установи, громадськість" [15].

Кожна група користувачів фінансової звітності переслідує свої інтереси, тому що вирішує особливі, лише притаманні їй проблеми, приймає власні специфічні економічні рішення.

Схему формування системи взаємопов'язаних показників за групами користувачів наведено на рисунку 1.

З використанням наведеної схеми можна запропонувати загальну схему формування інформаційного забезпечення результатів діяльності підприємства (рис. 2).

Вказані у блоках схеми процедури формування інформаційних масивів стосуються як загальних аналітичних процедур, які здійснює кожна окрема група користувачів, так і спеці-

ального аналізу конкретних питань у розрізі складників фінансових результатів.

Аналіз фінансових результатів діяльності – важлива складова системи інтегрованих аналітичних процедур щодо фінансової діяльності підприємства з метою прийняття відповідних економічних рішень.

Загальна схема виконання аналітичних процедур формування інформаційного забезпечення аналізу результатів діяльності має включати ряд взаємопов'язаних етапів:

- визначення мети аналізу фінансових результатів;
- визначення системи показників, які підпорядковані меті аналізу;
- підготовка відповідного інформаційного забезпечення;
- здійснення аналізу абсолютних показників, що є складниками фінансових результатів;
- здійснення аналізу відносних показників-складників фінансових результатів;
- факторний аналіз фінансових результатів;
- узагальнення результатів аналізу та прийняття відповідних економічних рішень.

Формування масивів інформаційного забезпечення передбачає використання як узагальненої інформації, що міститься у фінансовій звітності, так і більш деталізованої, джерелами якої можуть бути реєстри аналітичного обліку. Враховуючи, що ці дані не можуть бути використані зовнішніми користувачами, їх зазвичай використовують лише під час здійснення внутрішнього аналізу менеджерами підприємства та за проведення внутрішнього аудиту.

Кожна група користувачів фінансової звітності переслідує свої інтереси, тому що вирішує особливі, лише притаманні їй проблеми, приймає свої специфічні економічні рішення.

З огляду на те, що дійсне обґрунтування будь-якого економічного рішення можливе лише з використанням інформації, що міститься в реєстрах аналітичного та внутрішнього виробничого обліку, можна зробити висновок, що ефективність економічних рішень зовнішніх користувачів фінансової звітності значною мірою залежить від повноти та достовірності розкриття інформації тими, хто готує цю звітність, а саме: керівництвом та бухгалтером підприємства, а також аудитором, що готують висновок за результатами аудиторської перевірки. Тому корисною є розробка типового переліку питань, які, здебільшого, виникають у зовнішніх користувачів щодо аналізу результатів діяльності. Керівництво підприємства, готуючи фінансову звітність, керується цим переліком питань, розкриваючи відповідну інформацію в межах форм фінансових звітів та у примітках до них.

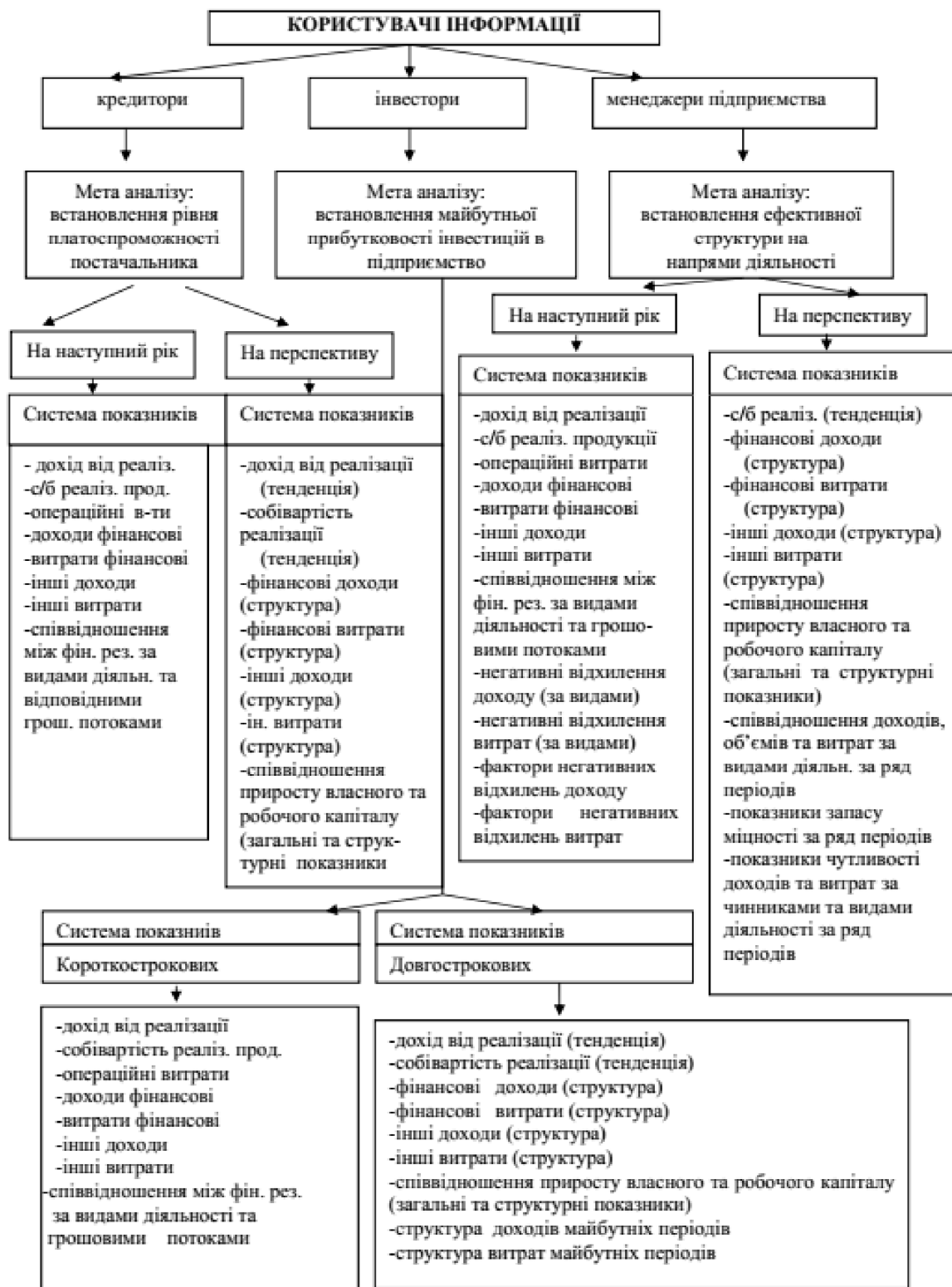

Рис.1. Схема формування аналітичних показників для кредиторів, інвесторів та менеджерів.

Джерело: розроблено авторами.

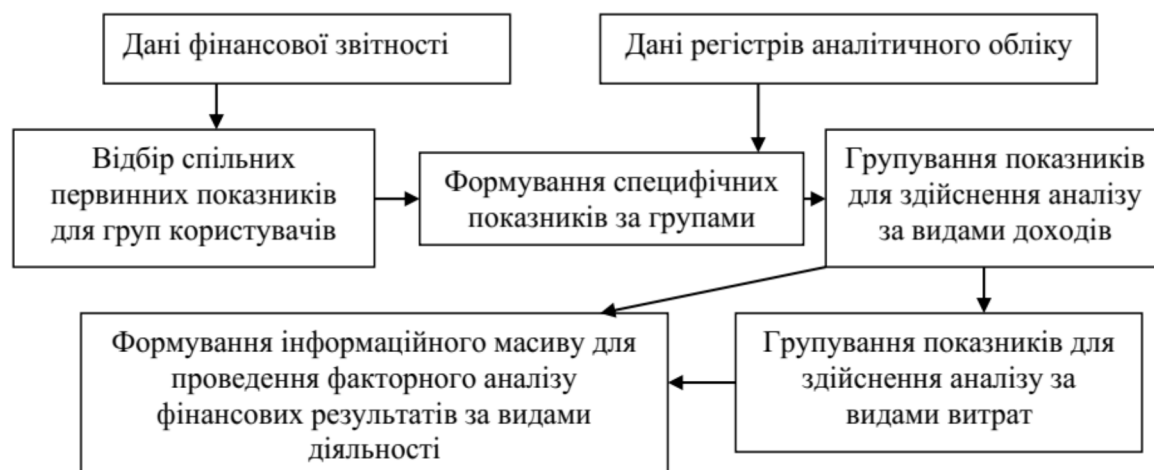

Рис. 2. Формування інформаційного забезпечення результатів діяльності підприємства.

Джерело: розроблено авторами.

Аудиторський висновок серед інших положень має також містити думку аудитора про повноту та достовірність інформаційного забезпечення саме цих обов'язкових питань. Причому, здебільшого, вимоги повноти розкриття інформації виконуються в умовах уніфікації форм фінансової звітності лише за допомогою приміток. Частково вимоги щодо обов'язкового розкриття інформації у примітках до фінансових звітів містяться у відповідних міжнародних стандартах бухгалтерського обліку (МСБО) та у прийнятих національних Положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку (НП(С)БО).

Варто також зазначити, що НП(С)БО 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" [16] не регламентує кількість статей, що передбачені Звітом (форма 2): за відсутності показників по тих чи інших статтях – їх можна виключити з переліку, а за необхідності додати, користуючись переліком додаткових статей, однак назва статті та код рядка мають відповідати формі звіту. При цьому додаткові статті мають відповідати таким критеріям:

- інформація, що наведена є суттєвою;
- оцінка статті може бути достовірно визначена.

Такі підходи не суперечать МСБО 1 "Подання фінансової звітності" [15]. Отже, реалізація функцій управління потребує ефективного аналітичного інструментарію та відповідного інформаційного забезпечення.

Висновки. З урахуванням пропозицій та рекомендацій щодо додаткового розкриття інформації про елементи операційних витрат розділу 3 "Звіту про фінансові результати"

(звіту про сукупний дохід) у розрізі видів чи сегментів діяльності, доцільно у примітках до фінансових звітів додатково наводити інформацію в складі елементів операційних витрат за такими видами діяльності: виробництво продукції, надання послуг, виконання робіт, витрати на управління, витрати на реалізацію, інші види операційної діяльності.

Шляхом класифікації аналітичної інформації за групами її користувачів та колом вирішуваних ними проблем рекомендовано застосування загальної схеми формування інформаційного забезпечення оцінки результатів діяльності підприємства, яка передбачає попередню трансформацію масивів підприємства на новій методологічній основі. Подальша оптимізація основних чинників та складників фінансового результату дає можливість суттєво підвищити ефективність діяльності суб'єкта господарювання, що звітує в наступних періодах, поліпшуючи одночасно і його фінансовий стан.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Концептуальна основа фінансової звітності. IASB; Стандарт. Міжнародний документ. Концепція від 01.09.2010. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009#Text.
2. Голов С.Ф. Вдосконалення бухгалтерського обліку і звітності в Україні в контексті євроінтеграції. Бухгалтерський облік і аудит. 2014. № 1. С. 3–17. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boau_2014_1_2.
3. Дерій В.А. Теоретико-методологічні засади обліку і контролю витрат та доходів підприємств: дис... д-ра екон. наук: 08.00.09. Тернопіль: ТНЕУ, 2012. 471 с.
4. Крупка Я.Д., Задорожний З.В., Микитюк Н.Я., Гудзь Н.В. Основи побудови бухгалтерського обліку та

фінансової звітності. Фінансовий облік: підручник. Київ: Кондор, 2013. С. 14–26.

5. Корінько М.Д., Манько Н.Ф. Кумулятивний ефект локальних суджень аудитора. Бізнес Інформ. 2018. № 9. С. 140–148. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2018_9_23.

6. Крупка Я.Д., Задорожній З.В., Гудзь Н.В., Денчук П.Н. Зміст і техніка складання фінансової звітності. Фінансовий облік: підручник. Тернопіль: ТНЕУ, 2014. С. 304–355.

7. Микитюк П.П., Фецович Т.Р. Аналіз результатів діяльності на основі кореляційно-регресійного методу. Вісник Львівської комерційної академії. 2014. Вип. 44. Львів. С.105–111.

8. Пушкар М.С., Чумаченко М.Г. Ідеальна система обліку: концепція, архітектура, інформація: монографія. Тернопіль: Карт-бланш, 2011. 336 с.

9. Скрипник Н.В., Скрипник М.С. Сутність стратегічної управлінської звітності та підходи щодо її формування. Міжнародний науковий журнал "Науковий огляд": ЦМНС "ТК Меганом". Київ, 2015. № 5 (15). С. 19–26.

10. Тітаренко Г.Б., Корінько М.Д. Методичні підходи для побудови обліково-аналітичної системи з використанням експертних оцінок. Облік і фінанси АПК. 2010. № 4. С. 66–69.

11. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку: Наказ, Положення. Міністерство фінансів України. № 290 від 29.11.1999. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.

12. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ, МСФЗ для МСП, включаючи МСБО та тлумачення КТМФЗ, ПКТ). Рада з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (IASB). 01.01.2012. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_010.

13. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 16.07.1999. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

14. Про внесення змін до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 12.05.2011 р. № 3332-VI. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3332-6>.

15. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 (МСБО 1). Подання фінансових звітів. Стандарт. Міжнародний документ. Рада з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (IASB). 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013.

16. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", затверджено Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE22868.html.

17. Мельник Т. Формування інформаційних ресурсів управлінського обліку для контролювання фінансових результатів підприємства. Молодий вчений. 2015. № 8 (23). С. 63–68.

18. Сіменко І.В. Якість систем управління підприємствами: методологія, організація, практика: монографія. Донецьк: ДонНУЕТ, 2009. 349 с.

19. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: навч. посіб. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ, 2000. 578 с.

20. Податковий кодекс України. Із змінами і доповненнями, внесеними Законами України. Відомості Вер-

ховної Ради України (ВВР). 2011. № 13–14. № 15–17. Ст.112. URL: <https://tax.gov.ua/nk/>

21. Шипіна С.Б. Облікове відображення доходу від реалізації: відмінності МСФЗ (IAS) 18 "Виручка" та П(С)БО 15 "Дохід". Вісник ЖДТУ. 2012. Вип. 2 (60). С. 165–170.

22. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. "Дебет-Кредит" Український фінансово-бухгалтерський портал. URL: https://services.dtkk.ua/thematic_roz/thematic_roz/51

23. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи: Закон України № 71-VIII від 28.12.2014. Верховна Рада України. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/71-19>.

REFERENCES

1. Konceptual'na osnova finansovoi' zvitnosti. IASB; Standart. Mizhnarodnyj dokument. [Conceptual basis of financial reporting. IASB; Standard. International document.]. Konceptcija vid 01.09.2010. Verhovna Rada Ukrainy. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009#Text.

2. Golov, S.F. (2014). Vdoskonalennja buhgalters'kogo obliku i zvitnosti v Ukraini v konteksti jevointegracii'. Buhgalters'kyj oblik i audyt. [Head SF Improving accounting and reporting in Ukraine in the context of European integration]. No 1, pp. 3–17. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/boau_2014_1_2.

3. Derij, V.A. Teoretyko-metodologichni zasady obliku i kontrolju vytrat ta dohodiv pidpryemstv: dys... d-ra ekon. nauk [Theoretical and methodological principles of accounting and control of costs and revenues of enterprises: dis ... dr. econ. science]. Ternopil': TNEU, 2012. 471 p.

4. Krupka, Ja.D., Zadorozhnyj, Z.V., Mykytjuk, N.Ja., Gudz', N.V. Osnovy pobudovy buhgalters'kogo obliku ta finansovoi' zvitnosti. Finansovyj oblik: pidruchnyk [Basics of building accounting and financial reporting. Financial accounting: textbook]. Kyi'v: Kondor, 2013, pp. 14–26.

5. Korin'ko, M.D. Man'ko, N.F. Kumuljatyvnyj efekt lokal'nyh sudzhen' audytora [The cumulative effect of the auditor's local judgments]. Biznes Inform. 2018. No 9, pp. 140–148. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2018_9_23.

6. Krupka, Ja.D., Zadorozhnyj, Z.V., Gudz', N.V., Denchuk, P.N. Zmist i tehnika skladannja finansovoi' zvitnosti. Finansovyj oblik: pidruchnyk [Content and technique of financial reporting. Financial accounting: textbook]. Ternopil': TNEU, 2014, pp. 304–355.

7. Mykytjuk, P.P., Fecovych, T.R. (2014). Analiz rezul'tativ dijial'nosti na osnovi koreljacijno-regresijnogo metodu. Visnyk L'vivs'koi' komercijnoi' akademii'. [Analysis of performance results based on the correlation-regression method. Bulletin of the Lviv Commercial Academy]. Iss. 44. L'viv, pp.105–111.

8. Pushkar, M.S., Chumachenko, M.G. (2011). Ideal'na systema obliku: konceptcija, arhitektura, informacija: monografija. [The ideal accounting system: concept, architecture, information: monograph]. Ternopil': Kart-blansh, 336 p.

9. Skrypnyk, N.V., Skrypnyk, M.Je. (2015). Sutnist' strategichnoi' upravlins'koi' zvitnosti ta pidhody shhodo i'i' formuvannja. Mizhnarodnyj naukovyj zhurnal "Naukovyj

ogljad": CMNS "TK Meganom" [The essence of strategic management reporting and approaches to its formation. International scientific journal "Scientific Review": CMNS "TC Meganom"]. Kyi'v, no 5 (15), pp. 19–26.

10. Titarenko, G.B., Korin'ko, M.D. (2010). Metodychni pidhody dlja pobudovy oblikovo-analitychnoi' systemy z vykorystannjam ekspertnyh ocinok [Methodical approaches for building an accounting and analytical system using expert assessments.]. *Oblik i finansy APK*. No 4, pp. 66–69.

11. Pro zatverdzhennja Nacional'nogo polozhennja (standartu) buhgalters'kogo obliku: Nakaz, Polozhennja. Ministerstvo finansiv Ukrainy [On approval of the National Regulation (standard) of accounting: Order, Regulation. Ministry of Finance of Ukraine]. No 290 vid 29.11.1999. Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99>.

12. Mizhnarodni standarty finansovoi' zvitnosti (MSFZ, MSFZ dlja MSP, vkluchajuchy MSBO ta tlumachennja KTMFZ, PKT): Spysok, Standart, Mizhnarodnyj dokument. [International Financial Reporting Standards (IFRS, IFRS for SMEs, including IAS and IFRIC Interpretations, SIC): List, Standard, International Document. International Accounting Standards Board (IASB)]. Rada z Mizhnarodnyh standartiv buhgalters'kogo obliku (IASB). 01.01.2012. Available at: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_010.

13. Pro buhgalters'kyj oblik i finansovu zvitnist' v Ukraini: Zakon Ukrainy [On accounting and financial reporting in Ukraine: Law of Ukraine] № 996-III vid 16 lypnja 1999 r. Verhovna Rada Ukrainy. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

14. Pro vnesennja zmin do Zakonu Ukrainy "Pro buhgalters'kyj oblik ta finansovu zvitnist' v Ukraini" [On amendments to the Law of Ukraine "On Accounting and Financial Reporting in Ukraine"]: Zakon Ukrainy vid 12.05.2011 r. № 3332-VI/Verhovna Rada Ukrainy. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3332-6>.

15. Mizhnarodnyj standart buhgalters'kogo obliku 1 (MSBO 1). Podannja finansovyh zvitiv. Standart. Mizhnarodnyj dokument. Rada z Mizhnarodnyh standartiv buhgalters'kogo obliku (IASB) [International Accounting Standard 1 (IAS 1). Submission of financial statements. Standard. International document. International Accounting Standards Board (IASB)]. 01.01.2012. Available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_013.

16. Nacional'ne polozhennja (standart) buhgalters'kogo obliku 1 "Zagal'ni vymogy do finansovoi' zvitnosti", zatverdzheno Nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy [National Regulation (Standard) of Accounting 1 "General Requirements for Financial Reporting", approved by the Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated] vid 07.02.2013 r. № 73. Available at: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE22868.html.

17. Mel'nyk, T. (2015). Formuvannja informacijnyh resursiv upravlins'kogo obliku dlja kontroljuvannja finansovyh rezul'tativ pidpryjemstva [Formation of information resources of management accounting to control the financial results of the enterprise]. *Molodyj vchenyj*. No 8 (23), pp. 63–68.

18. Simenko, I.V. (2009). Jakist' system upravlinnja pidpryjemstvamy: metodologija, organizacija, praktyka: monografija [Quality of enterprise management systems: methodology, organization, practice: monograph]. Donec'k: DonNUET, 349 p.

19. Sopko, V.V. (2000). Buhgalters'kyj oblik: navch. posib. 3-tje vyd., pererob. i dop. [Accounting: textbook. 3rd ed., Revised. and ext.]. Kyi'v, 578 p.

20. Podatkovyj kodeks Ukrainy. Iz zminamy i dopovnennjamy, vnesenymy Zakonomy Ukrainy. Vidomosti Verhovnoi' Rady Ukrainy (VVR) [Tax Code of Ukraine. With changes and additions, introduced by the Laws of Ukraine. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine (VVR)], 2011, no 13–14, no 15–16, no 17, st.112. Available at: <https://tax.gov.ua/nk/>

21. Shypina, S.B. (2012). Oblikove vidobrazhennja dohodu vid realizacii': vidminnosti MSFZ (IAS) 18 "Vyručka" ta P(S)BO 15 "Dohid" [Accounting for income from sales: differences between IFRS (IAS) 18 "Revenue" and UAS 15 "Income"]. *Visnyk ZhDTU*. Iss. 2 (60), pp. 165–170.

22. Mizhnarodni standarty buhgalters'kogo obliku. "Debet-Kredyt" Ukrain's'kyj finansovo-buhgalters'kyj portal [International accounting standards. Debit-Credit Ukrainian financial and accounting portal]. Available at: https://services.dtk.ua/thematic_roz/thematic_roz/51

23. Pro vnesennja zmin do Podatkovogo kodeksu Ukrainy ta dejakyh zakonodavchyh aktiv Ukrainy shhodo podatkovoi' reformy: Zakon Ukrainy [On amendments to the Tax Code of Ukraine and some legislative acts of Ukraine on tax reform: Law of Ukraine] № 71-VIII vid 28.12.2014. Verhovna Rada Ukrainy. Available at: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/71-19>.

Информационное обеспечение пользователей отчетности для принятия решений

Шара Е.Ю., Слесарь Т.Н.

В статье рассмотрено реализацию функций управления, что требует эффективного аналитического инструментария и соответствующего информационного обеспечения для предоставления действительным и потенциальным инвесторам и кредиторам, в частности и зарубежным, правдивой и беспристрастной информации о финансовом состоянии и результатах деятельности предприятия, составляющие отчеты в нашей стране. Осуществленные реформы в Украине направлены на то, чтобы информация была понятной и однозначно толковалась каждым ее пользователем.

Представлены качественные характеристики полезной финансовой информации, определены типы информации, которые являются наиболее полезными для нынешних и потенциальных инвесторов и других кредиторов для принятия решений о субъекте хозяйствования, отчитывающегося, на основе информации, помещенной в его финансовом отчете.

Определены основные принципы информационного обеспечения комплексного анализа и оптимизации финансовых результатов по сегментам деятельности с учетом конкретных групп пользователей финансовой отчетности на основе данных усовершенствованной системы внутренних аналитических регистров составляющих финансового результата – доходов и расходов.

Доказана необходимость в примечаниях к финансовым отчетам дополнительно приводить информацию в составе элементов операционных расходов по следующим видам деятельности: производство продукции, ока-

зание услуг, выполнение работ, расходы на управление, расходы на реализацию, другие виды операционной деятельности.

Дальнейшая оптимизация основных факторов и составляющих результатов деятельности дает возможность существенно повысить эффективность работы предприятия, составляющего отчеты в последующих периодах, улучшая одновременно и его финансовое состояние.

Ключевые слова: информационное обеспечение, результаты деятельности, финансовая отчетность, пользователи финансовой отчетности, МСФО.

Information provision of reporting users for decision making

Shara Ye., Sliesar T.

The article considers the implementation of management functions, which requires effective analytical tools and appropriate information support to provide real and potential investors and creditors, including foreign, true and unbiased information about the financial condition and performance of the entity reporting in our country. The implemented reforms in Ukraine aim to make sure that the information is clear and unambiguously interpreted by each user.

The qualitative characteristics of useful financial information provide the types of information that are most useful to current and potential investors, lenders and other creditors in making decisions about the reporting entity based on the information contained in its financial statements.

The basic principles of information support of complex analysis and optimization of financial results by segments of activity taking into account specific groups of users of financial reporting on the basis of data of the improved system of internal analytical registers of components of financial result - incomes and expenses are defined.

It is proved that it is necessary to provide information in the notes to the financial statements as part of the elements of operating costs for the following activities: production, services, performance of works, management costs, sales costs, other operating activities.

Further optimization of the main factors and components of the results of activities provide an opportunity to significantly increase the efficiency of the entity, which reports in subsequent periods, while improving its financial condition.

Key words: information support, results of operations, financial statements, users of financial statements, IFRS, financial statements.

Copyright: Шара Є.Ю., Слесар Т.Н. © This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

ORCID iD:
Шара Є.Ю.
Слесар Т.Н.

<https://orcid.org/0000-0002-8091-0201>
<https://orcid.org/0000-0002-6070-5059>